

Uczestnictwo młodzieży w UE: Wpływ, aktywizm i sieć kontaktów

Wprowadzenie

Uczestnictwo młodzieży jest fundamentem społeczeństw demokratycznych i jest ściśle powiązane z wartościami UE, takimi jak równość, solidarność, prawa człowieka i praworządność. W obliczu takich wyzwań, jak spadająca frekwencja wyborcza, polaryzacja polityczna i fragmentacja społeczna, wzmocnienie pozycji młodzieży, aby mogła aktywnie angażować się w życie obywatelskie i polityczne, stało się ważniejsze niż kiedykolwiek.

Młodzi ludzie są nie tylko przyszłymi liderami, ale także obecnymi inicjatorami zmian. Wpływają na swoje społeczności zarówno za pomocą tradycyjnych, jak i cyfrowych środków – od głosowania i konsultacji po protesty i organizacje obywatelskie. Ich aktywne zaangażowanie przyczynia się do tego, by proces tworzenia polityki był włączający, reprezentatywny i zorientowany na przyszłość.

Kluczowe pojęcia i definicje

- ◆ Uczestnictwo młodzieży odnosi się do aktywnego zaangażowania młodych ludzi w życie obywatelskie, polityczne, społeczne i gospodarcze. Obejmuje to zarówno działania formalne, takie jak głosowanie, jak i nieformalne, takie jak wolontariat i prowadzenie kampanii.
- ◆ **Dialog UE z młodzieżą** jest kluczowym mechanizmem konsultacyjnym, który umożliwia młodzieży bezpośredni udział w dyskusjach dotyczących polityki.
- ◆ **Aktywizm młodych** często odbywa się poza tradycyjnymi strukturami politycznymi, umożliwiając młodym ludziom wspólne działanie w pilnych sprawach.
- ◆ **Udział cyfrowy** polega na wykorzystaniu mediów społecznościowych i innych narzędzi internetowych do podnoszenia świadomości, mobilizowania rówieśników i angażowania się w dialog polityczny.

- ◆ Uczestnictwo w **strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027** uznaje się za jeden z głównych priorytetów w ramach wezwania do „angażowania się, nawiązywania kontaktów i wzmacniania pozycji”.

Przykłady z życia

- ◆ **Fridays for Future (sekcja w UE)** to jeden z najgłośniejszych ruchów młodzieżowych. Poprzez strajki szkolne i demonstracje sprawił, że sprawiedliwość klimatyczna znalazła się na pierwszym planie agendy politycznej w całej Europie.
- ◆ **Dialog UE z młodzieżą** skupia młodych ludzi, organizacje młodzieżowe i decydentów politycznych podczas organizowanych regularnie cykli konsultacji. Jego zalecenia wpłynęły na kształt polityki, np. programów Erasmus+ i Gwarancja dla młodzieży.
- ◆ **Federacja Młodych Zielonych Europejskich (FYEG)** łączy organizacje młodzieżowe o ekologicznym nastawieniu z całej Europy. Wzmacnia ich pozycję poprzez rzecznictwo, szkolenia i aktywny udział w wyborach.
- ◆ **Projekty dotyczące działań wspierających uczestnictwo młodzieży (YPP)**, finansowane w ramach programu Erasmus+, obejmują parlamenty młodzieżowe, kampanie obywatelskie i symulacje procesów demokratycznych, oferując praktyczne zaangażowanie w kształtowanie polityki.
- ◆ **Inicjatywy cyfrowe**, takie jak Youth Participation Pool i webinaria organizowane przez SALTO Youth, poszerzają dostęp do uczestnictwa, szczególnie dla młodych ludzi z obszarów wiejskich lub regionów o ograniczonym dostępie do usług.

Dane i statystyki

- ◆ W **wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.** zagłosowało tylko 36% młodych ludzi w wieku 15–30 lat, co stanowiło wynik znacznie poniżej ogólnej frekwencji (European Parliament, 2023).

- ◆ Jednocześnie **ponad 60% młodzieży** uczestniczy w nieformalnych działaniach, takich jak protesty, petycje lub wolontariat, wykazując silne zaangażowanie wykraczające poza formalną politykę (European Youth Forum).
- ◆ Platformy cyfrowe są powszechnie używane: **ponad 70% młodych ludzi** angażuje się politycznie przez Instagram, TikTok lub Twitter (Eyes on Europe, 2020).

Jednak nadal istnieją **braki w zakresie integracji**. Grupy marginalizowane, takie jak osoby niepracujące, nieuczące się i niekształcące się (NEET), mniejszości i młodzież wiejska rzadziej uczestniczą w takich programach, choć ukierunkowane działania informacyjne i programy mentorskie pomagają rozwiązać ten problem. Kraje o silniejszych systemach edukacji nieformalnej i rad młodzieżowych – takie jak Finlandia, Austria i Holandia – odnotowują wyższy poziom zaangażowania obywatelskiego, co podkreśla rolę wsparcia instytucjonalnego.

Wyzwania i kontrowersje

Pomimo postępów nadal istnieje kilka przeszkód:

- ◆ **Niski udział w wyborach:** Związany z brakiem zaufania do instytucji politycznych, słabą edukacją obywatelską i przekonaniem o ograniczonym wpływie.
- ◆ **Niedostateczna reprezentacja grup marginalizowanych:** Bariery strukturalne ograniczają dostęp do informacji i możliwości uczestnictwa.
- ◆ **Ryzyko cyfrowe:** Platformy internetowe narażają młodzież na dezinformację, mowę nienawiści i polaryzację, co może zniechęcać do zaangażowania.
- ◆ **Tokenizm:** Konsultacje czasami nie wpływają na rzeczywistą politykę, co powoduje frustrację i apatię.
- ◆ **Luki instytucjonalne:** Brak zrównoważonego finansowania i długoterminowych strategii osłabia ciągłość, zwłaszcza w kontekście lokalnym.

Zasoby i dodatkowe informacje

- ✦ European Commission. (2019). *EU Youth Strategy 2019–2027: Engage, connect, empower*. https://europa.eu/youth/strategy_en
- ✦ European Parliament. (2023). *Young people's participation in European democratic processes*.
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/745820/IPO_L_STU\(2023\)745820_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/745820/IPO_L_STU(2023)745820_EN.pdf)
- ✦ SALTO Participation & Information Resource Centre. (2020). *Youth participation strategy*. https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2020/11/ParticipationStrategy_Download_EN.pdf
- ✦ Council of Europe & Youth Partnership. (2021). *Insights - Meaningful youth political participation in Europe*. https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/105305579/085521%2BInsights%2Binto%2BYPP_web.pdf
- ✦ Eyes on Europe. (2023). *The role of social media in transnational youth activism*. <https://www.eyes-on-europe.eu/the-role-of-social-media-in-transnational-youth-activism>
- ✦ Federation of Young European Greens. (brak daty). *Young European Greens*. <https://fyeg.org/>

Źródła dostępne na dzień 15 września 2025 r. 2025 r.

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Kod projektu: KA220-YOU-000286883